

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordenveld
Presidium van de raad van de gemeente Noordenveld
Leden van de gemeenteraad

17 September 2010

Onderwerp: agenda punt regiovisie

Geachte leden van het College en van de Gemeenteraad,

In een brief van onze vereniging over de jaarrekening 2008 schreven wij o.a.:

Zoals bekend is de huidige financiële crisis grotendeels veroorzaakt door het feit dat ondernemingen zich schuldig hebben gemaakt aan een te hoge waardering van bezittingen waardoor grote afschrijvingen nodig waren. Met andere woorden, men rekende zich rijker dan men was. Met betrekking tot dit onderwerp is uiteraard de IGS Leek – Roden van grote betekenis.”

Wij zijn van mening dat door de toerekening van kosten aan de IGS voor de gemeente Noordenveld een zelfde risico dreigt. Ten aanzien van de behandeling van dit soort kosten leken wij in onze mening gesteund door de mening van de accountant van de gemeente Noordenveld die in zijn rapport bij de jaarrekening schreef:

“Tegen die achtergrond is het opvallend dat er juist aan de gronden Regiovisie rente en kosten worden toegerekend terwijl dat voor de andere complexen die niet in exploitatie zijn niet gebeurt. De toegerekende kosten betreffen het activeren van de bijdrage aan de stuurgroep die zich met de Regiovisie bezig houdt.

Hoewel wij begrijpen dat de gemeente Noordenveld niet de enige betrokken partner in dit project is, en het dus van belang is dat zij net als anderen haar kosten zichtbaar maakt, lijkt activeren van rente en dergelijke stuurgroepbijdragen gegeven de onzekerheden die nog aan de Regiovisie kleven, ons uit oogpunt van voorzichtige waardering minder gewenst. Wij adviseren daarom dergelijke posten wel zichtbaar te maken in de grondexploitatie, maar zolang er geen concreet zicht is op (rendabele) exploitatie, vooralsnog jaarlijks af te waarderen tot er een concrete exploitatieopzet is.”

Aldus de accountant!!

Wij merken hierbij nog op dat de accountant voorbij ging aan de geactiveerde kosten eigen medewerkers.

Uit de jaarrekening (pagina 111) blijkt dat boekwaarde van de grondverwerving inmiddels is toegenomen met € 2,754 (ca 35%) van € 7.958 tot €10,712. zonder dat daar plannen tegenover staan. (zie onderstaande tabel)

Kosten IGS		
specificatie ultimo 2009		
Grondverwerving		7.958
Vorbereidingskredieten		539
Kosten eigen personeel		<u>502</u>
		1.041
Bijdrage Regiovisie	443	
Rente	<u>1.270</u>	
		<u>1.713</u>
Totaal geactiveerde kosten		<u>2.754</u>
Totaal boekwaarde		10.712

Volgens het advies van de accountant zou dus een afwaardering moeten plaats vinden van € 1.713.000. Desondanks heeft het college het advies van de accountant bij de vaststelling van de jaarrekening niet opgevolgd en omdat op dit punt vragen in de gemeenteraad zijn gesteld heeft de accountant in een aanvullend schrijven van 30 juni zijn mening afgezwakt met de volgende opmerkingen:

“De toerekening van kosten (inclusief rente) geschiedt uit oogpunt van optimale kostentoerekening en daarmee zuivere kostprijsbepaling. Op zich dus een goed bedrijfseconomisch uitgangspunt.

Helaas kan ook een accountant niet in de toekomst kijken, dus wanneer precies de grens van wat er kan worden terugverdiend is bereikt kan ook een accountant niet exact aangeven, net zo min als een wethouder of een ter zake deskundige ambtenaar.”

Echter, toerekening van rente heeft in dit geval niets te maken met optimale kostentoerekening en nog minder met een zuivere kostprijsbepaling. De rentetoerekening vindt plaats omdat dat zo afgesproken is met de gemeente Leek.

Het verbaast ons dan ook dat na deze voorgeschiedenis het college nu bij het raadsstuk over de regiovisie een ommezwaai maakt, door de kosten van de regiovisie per saldo niet meer te activeren. Zij zegt over de toerekening van de kosten bijdrage het volgende:

“Wij achten dat in de huidige financiële en economische omstandigheden een ongewenste benadering. Om die reden hebben wij op 1 juni besloten de geactiveerde bijdragen (2007 t/m 2010) en de toekomstige bijdragen (2011 en latere jaren) toe te rekenen aan de gemeentelijke grondexploitatie met de inzet van de reserve grondexploitatie als vereveningsinstrument.”

Dit lijkt een gedeeltelijke erkenning van onze bezwaren. Of is de economische situatie opeens in twee maanden zo gewijzigd dat dit noodzakelijk werd? Is het college nu met ons van mening dat activering op grote schaal zoals die bij de gemeente Noordenveld plaatsvindt toch onverantwoord is? Overigens is het besluit van het college over deze wijziging van waarderingsregels naar nu blijkt al op 1 juni genomen. Wij vinden het van verregaande arrogantie getuigen dat dit de accountant op 30 juni niet was meegedeeld. Zijn brief van 30 juni zou er dan ongetwijfeld anders uit gezien hebben. Ook de discussie in de commissie en raad zou anders verlopen zijn.

Wij plaatsen hierbij nog een aantal kanttekeningen:

1. Het betreft slechts een gedeeltelijk beleidswijziging. De totaal geactiveerde kosten bedragen eind 2009 ruim € 2,7 miljoen.
2. Geen wijziging wordt voorgesteld voor de kosten eigen medewerkers en rente
3. Er wordt gebruik gemaakt van de bestemmingsreserve grondexploitatie, terwijl juist onlangs is afgesproken dat er een nadere studie gedaan zou worden naar de noodzakelijk hoogte van die reserve. Gezien alle risico's in grondexploitaties lijkt het hier op voor uit te lopen.
4. Rechtstreeks benutten van de reserve grondexploitatie lijkt bovendien strijdig met de regelgeving daarover.

Door deze handelwijze zal er een onevenredig groot beslag worden gelegd op de reserve grondexploitatie. Die bedroeg eind 2009 € 3.819.000. Het gebruik daarvan wordt op basis van het voorstel als volgt:

Bijdrage kosten Regiovisie t/m 2009	443
Bijdrage 2010	362
Bijdrage 2011 – 2014	<u>1.304</u>
Totaal beslag op reserve grondexploitatie	2.109

Daarmee zou bijna alle ruimte zijn verdwenen voor de andere genoemde risico projecten zoals Haarveld, de Westerd en Veldkampen. Echter ook Oosterveld in Norg is zoals recent door het college is meegedeeld een extra risico project, om van een aantal anderen nog maar niet te spreken.

De gemeente baseert zich bij de vaststelling van de jaarrekening op de regelgeving die is opgenomen in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording van provincies en gemeenten). De notitie grondexploitatie van de Commissie BBV is zeer duidelijk in haar uitspraak over activeringen en waarderingen van grondexploitaties.

“De Commissie BBV beveelt aan om niet in exploitatie genomen grond (NIEGG) in aanmerking te nemen voor activering van vervaardigingskosten als deze grond past in de gedachten (verwachtingen) over gemeentelijke bebouwinguitbreiding. Er is dan nog geen grondexploitatieopzet/begroting aanwezig, maar voor de grond zal dan wel al een reëel en stellig voornemen bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd. Deze verwachting kan zijn gebaseerd op interne besluitvorming of al op de bestaande structuurvisie die aan een bestemmingsplan voorafgaat.”

en zij doet de volgende stellige uitspraak:

Als de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt en wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening¹, dan moet die worden verantwoord als een waardecorrectie. Deze wijze van verantwoording is naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren.

In de door de raad vastgestelde nota reserves en voorzieningen van 29 september 2009 wordt verwezen naar de richtlijnen met betrekking tot de BBV en hierin is opgenomen:

“In die richtlijnen wordt een onderscheid gemaakt naar stellige uitspraken en aanbevelingen. Mbt de eerste categorie dienen gemeenten de stellige uitspraken te volgen. Hiervan kan slechts worden afgeweken als daarvoor goede gronden zijn.”

Gezien het ontbreken van grondexploitatie berekeningen per beoogd woningbouw programma, immers het is nog steeds onduidelijk waar en hoeveel gebouwd zal worden, lijkt de handelwijze van de gemeente strijdig met deze uitspraak. Er wordt geen voorziening getroffen, maar er wordt rechtstreeks gebruik gemaakt van een reserve.

De vaststelling van de bijdrage regiovisie is verder voor meerdere jaren. Wij hebben in het verleden meermalen bij de meerjaren investeringsplanning gesteld dat de regiovisie een zodanig zwaar financieel belang betreft voor de gemeente Noordenveld dat een vaststelling voor meerdere jaren van de bijdrage onverantwoord is. Hierop was de reactie dat de bijdrage slechts voor het volgende

---

¹ Bij een naar verwachting duurzame waardevermindering is ook een afboeking mogelijk.

begrotingsjaar werd vastgesteld. Nu lijkt ook dat standpunt gewijzigd en mag de regiovisie rekenen op een royale meerjaarlijkse bijdrage, terwijl de kortingen op de Rijksbijdragen op de gemeentelijke begrotingen nog niet bekend zijn. Wij menen dat dit, gezien de financiële problemen die op de gemeente afkomen niet te verantwoorden is.

Wij vragen de raad van de gemeente Noordenveld dan ook niet in te stemmen met de meerjaren bijdrage aan de Regiovisie en de wijze van verantwoording van de tekorten op de IGS. De IGS zelf sluit al in de meest uitgekleden versie met een verlies van € 5,5 miljoen voor de gemeente. De opeenstapeling van financiële risico's en de wijze waarop het college daarmee omgaat brengt de gemeente aan de rand van de financiële afgrond. Voordat verdere besluitvorming kan plaatsvinden is het noodzakelijk de behoefte aan woningaantallen binnen het kader van de Regiovisie duidelijk in beeld te hebben en een geactualiseerd inzicht in de diverse exploitatieopzetten is een absolute noodzaak voor besluiten over de financiële toekomst van onze mooie gemeente.

Met vriendelijke groeten,

O Bruinsma, voorzitter

c.c. : Gedeputeerde Staten van Drenthe
Provinciale Staten van Drenthe
AKSOS B.V./de heer drs. S. Hofsteenge RA

De vereniging Groen Noordenveld is opgericht in juni 2007 en heeft inmiddels ruim 500 leden afkomstig uit de dorpen in Noordenveld. Doelstelling van de vereniging is o.a. het behoud van de waardevolle kenmerken van het groene karakter van de gemeente Noordenveld.